

NOTITIE

Gemeente Noordenveld
S. Dekker
Postbus 109
9300 AC Roden

DATUM: 1 april 2020
ONS KENMERK: 20-0314/20.03136/AnnBa
AUTEUR: A.R. Balk
PROJECTLEIDER: A.R. Balk
STATUS: definitief
CONTROLE: G.J. Berg

Notitie quickscan beschermde soorten Oude Velddijk Peize

Gemeente Noordenveld is voornemens om langs de Oude Velddijk te Peize een nieuwe woonwijk te realiseren. De nieuwe woonwijk moet aansluiten op de bestaande woonwijk net ten noorden van het plangebied. Hiertoe wordt de bestaande woonwijk opnieuw ingericht. Bureau Waardenburg heeft op basis van een oriënterend veldonderzoek (d.d. 26 maart 2020) en bronnenonderzoek de effecten van deze ingreep op beschermde soorten beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Conclusie

Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van algemene broedvogels om negatieve effecten op deze soorten - en daarmee overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb - te voorkomen. Dit kan door te werken buiten het broedseizoen, óf het te verwijderen groen goed te inspecteren.

Het plangebied vormt leefgebied voor enkele algemeen voorkomende beschermde soorten grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Werkzaamheden in het kader van de voorgenomen ingreep kunnen deze soorten treffen. Het gaat om soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt voor overtreding van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Een ontheffing is dus niet nodig.

Drie bomen hebben holtes die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Indien deze bomen gekapt dienen te worden, is nader onderzoek naar vleermuizen nodig. Mogelijk volgt hieruit dat een ontheffingsaanvraag nodig is.

Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied geen betekenis of zijn negatieve effecten van de voorgenomen ingreep uitgesloten. Deze conclusie wordt hieronder toegelicht.

Toelichting

Plangebied

Het plangebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Peize. Binnen de bestaande woonwijk lopen de straten Floralialaan en de Vennen. Ten westen van het plangebied loopt het water de Matsloot. Het zuidelijk deel bestaat uit een weide, die momenteel verhuurd wordt en in gebruik is als paardenwei.

Figuur 1 Ligging plangebied (rood omkaderd) (Esri Nederland, Community Map Contributors | Esri Nederland, beeldmateriaal.nl | Esri Nederland, Kadaster | Esri Nederland, AHN)

Voorgenomen ingreep

Informatie over de voorgenomen ingreep is aangeleverd door Gemeente Noordenveld. Binnen de bestaande woonwijk wordt mogelijk groen (bomen en struiken) verwijderd en indien nodig sloten verplaatst. Voor zover mogelijk, blijven grote bomen behouden. Waar de nieuwe woonwijk komt is momenteel een weide aanwezig. Deze zal door de voorgenomen werkzaamheden verdwijnen.

Wettelijk kader

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de soortenbescherming zoals opgenomen in de Wnb. Bij toepassing van de Wnb worden drie beschermingsregimes onderscheiden: *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*, *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* en *Beschermingsregime andere soorten*. Voor een aantal landelijk algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren van het *Beschermingsregime andere soorten* heeft de provincie een vrijstelling van verbodsbepalingen verleend voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor andere beschermde soorten geldt geen vrijstelling en kan een ontheffing nodig zijn als de werkzaamheden leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb.

Methodiek onderzoek

Voorliggende toetsing in het kader van de Wnb is opgesteld op basis van een eenmalig veldbezoek, de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen. Effecten zijn bepaald en beoordeeld op basis van de functie van het plangebied van beschermde soorten en de voorgenomen ingreep.

Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op 25 maart 2020. Bij het raadplegen van de NDFF is uitgegaan van een zoekgebied met een straal van ca. drie km om het plangebied en gegevens tot vijf jaar oud.

Het plangebied is op 26 maart 2020 bezocht. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc). Op basis van terreinkenmerken en *expert judgement* is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

Functie van het plangebied voor beschermde soorten

Het plangebied bestaat uit bebouwing, verharding, weiland, bosschages en bomen. Sloten blijken niet aanwezig te zijn binnen het plangebied. Er is alleen een droge greppel aanwezig. Op basis van verspreidingsgegevens (NDFF) en aanwezig biotoop wordt geconcludeerd dat het plangebied geen betekenis heeft voor vissen en reptielen. De (mogelijke) betekenis van het plangebied voor overige soortgroepen is in deze notitie in detail beschreven en beoordeeld.

Planten

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor beschermde plantensoorten. Uit het plangebied en omgeving zijn geen waarnemingen van beschermde plantensoorten bekend. Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat het plangebied ook geen geschikte groeiplaatsen biedt voor beschermde plantensoorten; het plangebied bestaat uit verharding, kort begraasd weiland en bosschages. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen beschermde plantensoorten waargenomen.

Ongewervelden

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor beschermde soorten ongewervelden. Uit het plangebied en omgeving zijn geen waarnemingen van beschermde soorten ongewervelden bekend en tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat het plangebied geen geschikt habitat biedt voor beschermde ongewervelden; er is bijvoorbeeld geen water met krabbenscheer aanwezig voor de streng beschermde groene glazenmaker. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen beschermde soorten ongewervelden waargenomen.

Amfibieën

In het plangebied ontbreken (geschikte) voortplantingswateren. Tussen de bestaande woonwijk en de weide in ligt een droogstaande greppel. Net ten noorden van het plangebied is een sloot aanwezig, waarin een kleine watersalamander werd waargenomen. Ook hebben diverse bewoners in de woonwijk een tuinvijver.

Het plangebied vormt daardoor (geschikt) leefgebied van algemeen voorkomende soorten amfibieën van het '*Beschermingsregime andere soorten*' waarvoor een vrijstelling geldt voor overtreding van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor andere beschermde soorten amfibieën.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt leefgebied van algemeen voorkomende soorten zoogdieren van het '*Beschermingsregime andere soorten*' waarvoor een vrijstelling geldt voor overtreding van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor andere beschermde soorten grondgebonden zoogdieren.

Vleermuizen

In de aanwezige bebouwing kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Ook staan langs de Oude Velddijk, die grenst aan de oostkant van het plangebied, drie bomen met holtes die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Het plangebied maakt mogelijk deel uit van het foerageergebied van vleermuizen. Het betreft geen essentieel foerageergebied (d.w.z. essentieel voor het functioneren van een verblijfplaats). Er zijn namelijk weinig kruiden en water zoals sloten aanwezig die voedsel (insecten) voor vleermuizen aantrekken. De inrichting, die bestaat uit verharding en weiland, trekt weinig insecten aan. In het plangebied is ook geen (essentiële) vliegroute van vleermuizen aanwezig. Er zijn namelijk geen lijnvormige elementen aanwezig.

Figuur 2 *Ligging bomen met holtes (drie) binnen het plangebied (rode cirkels) (Esri Nederland, Community Map Contributors | Esri Nederland, beeldmateriaal.nl | Esri Nederland, Kadaster | Esri Nederland, AHN)*

Figuur 3 Bomen met holtes en de paardenweide met droge greppel.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn op meerdere plekken huismussen waargenomen. Zij zullen hun nesten hebben in tuinen van mensen of onder de dakpannen. Gierzwaluwen zouden ook kunnen nestelen onder dakpannen. Verder zijn geen nesten van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats¹ vastgesteld in het plangebied. Het plangebied vormt tevens geschikt broedbiotoop van algemeen voorkomende vogels waarvan de nestplaats niet jaarrond beschermd is.

¹ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif, zwarte wouw.

Effecten van de ingreep

Negatieve effecten op andere beschermde soorten dan die hieronder beschreven als gevolg van de voorgenomen ingreep, zijn uitgesloten. Alleen voor onderstaande beschermde soorten heeft het plangebied namelijk (mogelijk) betekenis.

Vleermuizen

De werkzaamheden in de bestaande woonwijk beperken zich tot het herindelen van de openbare ruimte. Er zullen geen werkzaamheden aan gebouwen plaatsvinden. Indien vleermuizen in huizen verblijven, hebben de voorgenomen werkzaamheden geen effect op de geschiktheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen.

Mogelijk worden ook bomen gekapt. Indien één of meerdere van de drie bomen met een holte worden gekapt, kunnen hierdoor verblijfplaatsen verloren gaan. Om uitsluitel te kunnen geven over de huidige betekenis (welke functie) deze bomen voor vleermuizen hebben is nader onderzoek nodig. Op basis van de resultaten van dit nader onderzoek kan worden vastgesteld of een ontheffing van de Wnb nodig is en of mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn. Dit is niet nodig als de bomen kunnen blijven staan.

Vogels

Werkzaamheden in het broedseizoen kunnen er toe leiden dat nesten van vogelsoorten die in gebruik zijn beschadigd raken of verlaten worden door de oudervogels als gevolg van verstoring. Effecten van de voorgenomen ingreep op soorten met een jaarrond beschermd nest zijn uitgesloten. Deze soorten nestelen namelijk op privéterreinen (tuinen en onder dakpannen).

Beoordeling Wet natuurbescherming

- Voor het vernietigen van nesten die in gebruik zijn en het verstoren van in gebruik zijnde nesten van vogels zodanig dat broedsels mislukken is geen ontheffing mogelijk. Het vernietigen en verstoren van in gebruik zijnde nesten moet worden voorkomen (zie randvoorwaarden hieronder).
- Het vernietigen of aantasten van verblijfplaatsen van vleermuizen is een overtreding van de Wnb artikel 3.5 lid 1 en 4. Indien uit nader onderzoek blijkt dat vleermuizen aanwezig zijn en schade aan verblijfplaatsen niet te voorkomen is, is een ontheffing van de Wnb nodig. Om een ontheffing aan te kunnen vragen moet tevens het wettelijk belang van de ingreep worden onderbouwd en moeten alternatieven zijn onderzocht.

Randvoorwaarden voor werkzaamheden in het kader van de voorgenomen ingreep

Het verstoren en vernietigen van vogelnesten die in gebruik zijn moet voorkomen worden om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Dit kan door het rooien van beplanting en (voorbereidende) (bouw)werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Wnb geen standaard periode gehanteerd. De lengte en de aanvang van het broedseizoen verschilt per soort. Globaal moet voor het broedseizoen rekening gehouden worden met de periode half maart tot half augustus. Een andere optie is om van te voren te (laten) inspecteren of er nesten aanwezig zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Nader onderzoek

Om eventueel als basis te kunnen dienen voor een ontheffingsaanvraag van de Wet natuurbescherming dient het vaststellen van zomer-, kraam-, paar- en winterverblijven van vleermuizen volgens het vleermuisprotocol 2017 te worden uitgevoerd. Dit onderzoek bestaat in totaal uit vijf rondes in de periode mei t/m september:

- 1x in ochtend en 1x 's avonds in periode half mei- half juli.
- 2x 's avonds in najaar (half augustus – september) zwermen winterverblijf en paarverblijfplaatsen.

Indien alle drie de bomen met holtes langs de Oude Velddijk kunnen blijven staan, is geen nader onderzoek nodig.

Aanbevelingen

Het verdient aanbeveling om de nieuwe woonwijk natuur inclusief te (laten) bouwen. Dit kan door bijvoorbeeld stenen in te metselen voor huismus, gierzwaluw en vleermuizen. Of door een spouwmuur toegankelijk te maken voor vleermuizen. Door in het openbaar groen inheemse soorten bomen, struiken en kruiden te gebruiken, kunnen inheemse diersoorten hiervan gebruik maken. Bijvoorbeeld eik, meidoorn, sleedoorn, Gelderse roos, vuilboom en een inheems kruidenmengsel. Hier profiteren allerlei soorten van zoals bijen en dagvlinders. Een poel, vijver of sloot zou de soortenrijkdom nog meer vergroten. Dit trekt amfibieën en libellen aan.

Literatuur

NDFF, 2020(i). Nationale Databank Flora en Fauna Uitvoerportaal:

<https://ndffecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul>

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met A.R. Balk.

Akkoord voor uitgave: Kwaliteitszorg Bureau Waardenburg bv
Ir G.H. Bonhof

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Rodenveld

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001: 2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl